

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 152/06-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. apríla 2006 predbežne prerokoval sťažnosť A. D., B., E. K., B., M. D., B., a D. L., B., zastúpených advokátkou JUDr. A. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 220/98 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 320/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. D., E. K., M. D. a D. L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2006 doručená sťažnosť A. D., B., E. K., B., M. D., B., a D. L., B. (ďalej len „sťažovateľky“ alebo „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 220/98 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 320/04.

Zo sťažnosti vyplynulo, že: „(...) Dňa 28. 09. 1998, doručil F. Z. a spol., bytom B. na Okresný súd Bratislava IV. žalobu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v k. ú. D. parc. č. 3491/2 voči odporcom - sťažovateľom. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 11C 220/98. Sťažovatelia boli vyzvaní na vyjadrenie sa k žalobe až v júni 2001, teda po takmer 3 rokoch od podania žaloby. Navrhovateľ sa k vyjadreniu sťažovateľov vyjadril až dňa 15. 01. 2002.

Právny zástupca sťažovateľov vo veci o určenie vlastníckeho práva č. k. 11 C 220/98 vedenej na Okresnom súde Bratislava IV, podal dňa 04. 12. 2001 sťažnosť. K sťažnosti sa vyjadrila podpredsedníčka súdu JUDr. M. Č., s tým, že v konaní č. 11 C 220/98 zistila prieťahy v konaní, preto sťažnosť kvalifikovala ako dôvodnú, s tým, že rovno oznámila sťažovateľom termín pojednávania na deň 06. 03. 2002. (...)

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 06. 05. 2002 bola žaloba F. Z. a spol. o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti zamietnutá. Z uvedeného je zrejmé, že Okresný súd Bratislava IV meritórne rozhodol vo veci takmer po 4 rokoch po podaní žaloby. Následne podali žalobcovia odvolanie voči tomuto rozsudku, kde navrhovali napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec prvostupňovému súdu na nové konanie. K tomuto odvolaniu sa vyjadrili sťažovatelia podaním zo dňa 11. 11. 2002 a žiadali potvrdiť prvostupňové rozhodnutie. (...)

Od podania vyjadrenia k odvolaniu, t. j. od 11. 11. 2002 vo veci nebol urobený žiaden úkon. Dňa 21. 04. 2004 podal sťažovateľ na Krajský súd v Bratislave urgenciu, následne mu bolo zo strany krajského súdu v Bratislave oznámené, že spis č. k. 11 C 220/98 ešte koncom apríla 2003 vrátili Okresnému súdu Bratislava IV. Na Okresný súd Bratislava IV. bola zo strany sťažovateľov prostredníctvom ich zástupcu zaslaná urgencia na prieťahy v konaní dňa 09. 02. 2005. Nakoľko sa však vo veci nič nezmenilo, podali sťažovatelia na Okresný súd Bratislava IV. dňa 09. 05. 2005 sťažnosť na prieťahy v konaní, v ktorej žiadali, aby sa vo veci začalo urýchlene konať. Zo strany Okresného súdu

Bratislava IV. im bolo oznámené, že spis č. k. 11 C 220/98 bol v októbri 2004 opäť postúpený na Krajský súd v Bratislave za účelom konania a rozhodnutia o odvolaní.

Krajský súd v Bratislave začal vo veci konať až dňa 25. 10. 2005, kedy rozsudkom č. k. 8 Co 320/04-50 rozsudok prvého stupňa vo vzťahu k F. Z. a L. Z. zrušil, a konanie v tejto časti zastavil. V ostatnej časti rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. potvrdil. (...)

Máme za to, že od 11. 11. 2002 do 25. 10. 2005 nastali evidentné prieťahy v konaní. V dôsledku takýchto prieťahov v konaní utrpeli sťažovatelia nemajetkovú ujmu, akou je utrpenie a hlboká frustrácia z neistoty, vyvolanej neúmerne dlhou dobou riešenia sporu. Treba podotknúť, že od právoplatného skončenia sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11 C 220/98 a následne na Krajskom súde v Bratislave sp. zn. 8 Co 320/04 bolo závislé aj ďalšie konanie o výkon rozhodnutia formou vypratania nehnuteľnosti vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. Er 517/99, ktorého výkon bol odložený až do právoplatného skončenia konania pod sp. zn. 11 C 220/98.

V tomto prípade úplne zlyhalo zabezpečenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní. Sme presvedčení, že prioritným záujmom súdov by malo byť aj rýchle riešenie vlastníckych sporov. Tohto svojho práva sa prakticky sťažovateľky dovoľávali na súde už od roku 1996, kedy bola na Okresnom súde Bratislava IV podaná prvá žaloba vedená pod sp. zn. 6 C 97/96, napriek tomu, že sťažovatelia boli v konaní o vypratanie nehnuteľnosti úspešní do dnešného dňa však nemôžu aj v dôsledku prieťahov v súdnom konaní svoje vlastnícke práva riadne uplatňovať.

Chceme zdôrazniť, že Okresný súd Bratislava IV. Ako aj Krajský súd v Bratislave neboli schopní za sedem rokov od podania žaloby vo veci meritórne rozhodnúť. Sme si vedomí veľkej preťažnosti súdov. Máme však za to, že je vecou štátu a organizácie súdov, aby za situácie, ak tomu nebráni žiadna zákonná prekážka, nedochádzalo k zbytočným prieťahom v konaní. Uplatnenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemôže byť zmarené len preto, že Slovenská republika nevie alebo nemôže zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov súdu. V dôsledku prieťahov v konaní bola úplne narušená dôvera sťažovateľa v súdnictve pôsobiace na území Slovenskej republiky a v účinnú právnu ochranu. (...)

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti máme za to, že práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní boli porušené, keď Okresný súd

Bratislava IV. ako aj krajský súd v Bratislave, neboli schopní od podania žaloby do meritórneho rozhodnutia vo veci rozhodnúť sedem rokov, z toho Krajský súd v Bratislave tri roky. Fakticky od 11. 11. 2002 do 25. 10. 2005 nebol vo veci urobený žiaden úkon smerujúci k meritórnemu rozhodnutiu. Z tohto dôvodu navrhujeme, aby Ústavný súd SR po vykonanom dokazovaní nasledovným spôsobom rozhodol:

Právo sťažovateľa A. D., (...) E. K., (...), M. D., (...), D. L., (...), na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Bratislava IV., sp. zn. 11 C 220/98, ako aj postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 320/04, porušené bolo.

A. D., (...), E. K., (...), M. D., (...), D. L., (...), sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie spolu vo výške 80.000,- Sk (slovom osemdesiattisíc korún slovenských), ktoré je povinný vyplatiť Krajský súd v Bratislave, do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 17.800,- Sk (za dva úkony právnej pomoci á 8. 736,- Sk; prevzatie prípadu a spísanie sťažnosti + 2 x režijný poplatok 164,- Sk), na účet právneho zástupcu sťažovateľa (...) do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. (...)

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo

slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a teda aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom a krajským súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pri tom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

Sťažovatelia v sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená 18. apríla 2006, namietali porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 220/98 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 320/04. Z obsahu sťažnosti jednoznačne vyplýva, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už namietané porušovanie označeného základného práva sťažovateľky na okresnom súde, ale ani na krajskom súde, netrvalo. Sťažovatelia uviedli, že: „*Krajský súd v Bratislave začal vo veci konať až dňa 25. 10. 2005, kedy rozsudkom č. k. 8 Co 320/04-50 rozsudok prvého stupňa vo vzťahu k F. Z. a L. Z. zrušil, a konanie v tejto časti zastavil. V ostatnej časti rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. potvrdil*“. Podľa zistenia ústavného súdu rozsudok okresného súdu sp. zn. 11 C 220/98 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Co 320/04-50 nadobudol právoplatnosť 28. februára 2006, teda napadnuté konania, v ktorých malo dochádzať k zbytočným prietáhom, boli uvedeného dňa právoplatne skončené.

Tento skutkový stav, ktorého relevantnosť nemal ústavný súd dôvod spochybňovať (kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľiek), bol základom pre záver ústavného súdu, že

sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľiek bola odmietnutá, ústavný súd už o ich žiadosti o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania nerozhodol, lebo ich poskytnutie je v zmysle čl. 127 ods. 3 ústavy (resp. § 56 ods. 4 a § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) viazané na vyhovenie sťažnosti.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2006